

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Nicolai Mazzotta theologia moralis

omnem rem moralem absolutissime complectens

Mazzotta, Nicolò

Augustae Vindelicorum & Cracoviae, 1756

III. De Absolutione à Reservatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41004

CAPUT III.

De Absolutione à Reservatis?

DE potestate absolvendi in articulo, vel periculo mortis dictum est jam q. 2. agendum ergo remanet de potestate extra tale periculum. Quare sit

§. I.

Quis possit absolvere à casibus Papalibus extra articulum, vel periculum mortis?

VIDENDUM hic Primo, Quid possit Summus Pœnitentiarius, aut Legatus à latere? Secundo, Quid Episcopus, ejusque Vicarius Generalis, ac Vicarius Capitularis? Tertio, Quid possit Prælati Regularis, aut Confessarius Regularis? Quarto, Quid possit Parochus, aut Confessarius secularis? Itaque

I. Summus Pœnitentiarius Cardinalis ex concessione Papæ officio adnexa potest quoscunque absolvere ab omnibus Papalibus: item Legatus à latere in Provincia suæ legationis absolvere potest quoscunque etiam pro foro externo; & utraque facultas, cum sit ordinaria, durat etiam mortuo Pontifice. Itaque accedere ad hos possunt etiam Religiosi absque licentia suorum Superiorum, ut absolvantur à quovis casu Papali, etiam Bull. Cœn. etiam ab hæresi: Doctores communiter.

II. Episcopus, ex Trid. *sess.* 14. c. 6. potest in sua Diœcesi per seipsum, aut Vicarium ad id specialiter deputandum absolvere in foro conscientie subditos suos à quibuscunque casibus etiam Sedi Apostolicæ reservatis, dummodo sint occulti; & etiam ab hæresi occulta, per seipsum tantum, non per Vicarium: item potest dispensare in omnibus irregularitatibus, & suspensionibus ex delicto occulto provenientes, excepta ea, quæ oritur ex homicidio voluntario. Hactenus ex Trid. cit. ubi *ly Per Episcopum* intelligunt Doctores etiam habentem jurisdictionem quasi Episcopalem. Per *ly In sua Diœcesi* non intelligunt taxative, sed mere demonstrative; ideoque dicunt, posse etiam extra Diœcesim, cum non sit actus fori contentiosi. Per *ly Non per Vicarium*, intelligunt ex commissione universali, posse tamen ex commissione particulari, juxta dicenda de

R. P. Nicol. Mazzotta *Theol. Mor. Tom. III.* Ee Cen-

Censuris. Cæterum hodie probabilius non potest Episcopus absolvere ab occultis Bul. Cœn. & præsertim ab hæresi; quia ab Alex. VII. damnatur hæc Prop. 3. *Sententia asserens, Bullam Cœnæ solum prohibere absolutionem hæresis, & aliorum criminum, quando publica sunt, & id non derogare facultati Tridentini, in qua de occultis criminibus sermo est, anno 1629. die 8. Julii in Consist. S. Cong. Emin. Card. visa, & tolerata est.* Quamvis oppositum adhuc probabile putent Dicast. d. 3. de Censur. num. 130. & alii apud ipsum, dicentes, in hac propositione solum declarari, quod ea non sit hæctenus in Consistorio perpenſa: &, quamvis in Bull. Cœn. dicatur, quod nemo, nisi in articulo mortis possit ab his absolvere; tamen dicunt, id non derogare Trid. cit. utpote non expresse ibi nominato. Sed quidquid sit de hac sententia, Episcopi hodie solent petere, & obtinere à Roma ad quinquennium facultatem absolvendi à casibus Bull. Cœn. & ab hæresi. Potest Episcopus ex concessione perpetuo adnexa ejus dignitati absolvere à sequentibus Papalibus etiam publicis: Primo, A percussione Clerici, dummodo sit levis, vel facta inter Clericos collegialiter viventes, aut ab Officialibus causa arcendi turbam (dummodo non sit enormis) vel facta à muliere, aut ab impubere, etiam si sit enormis, & etiam si petatur absolutio post pubertatem: Doctores communiter ex plur. text. de Sent. Excomm. Secundo, Ab abortu foetus animati effectu etiam secuto, ex Bull. Gregor. XIV. Tertio, Fratres Minores admittentes tempore interdicti Fratres tertii ordinis ad divina officia, ex Clement. *Cum eo. de Sent. Excomm.* Potest etiam Episcopus absolvere ab omnibus Papalibus, quantumvis publicis, etiam Bul. Cœn. etiam hæresis in casu legitimi impedimenti adeundi Romam, sive impedimentum sit perpetuum, sive temporale, modo sit diuturnum: Doctores communiter ex cap. *Quamvis, de Sent. Excomm.* etiam si sic impediti possent per literas, aut per procuratorem petere absolutionem à Sede Apostolica, ut probabiliter addunt Sanch. 1. 2. *Decal. c. 13. num. 4.* & alii contra Bonac. & alios. Imo, etiam si sic impediti possent adire legatum habentem facultatem absolvendi; cum ea potestas sit jure communi concessa Episcopis tanquam ordinaria: Henr. Avil. Hurt. Dian. pag. 5. t. 9. r. 5. contra Bonac. & alios. Neque huic facultati Episcopi obstat Bull. Cœn. excipiens tantum arti-

articulum mortis; nam jus canonicum hanc exceptionem ampliavit etiam ad legitimum impedimentum, *Ne pro dilatione pœnitentiæ periculum immincat animarum*, arg. c. ult. de Pœnit. & Remis.

Porro impedimentum perpetuum est, quod habent mulieres omnes ratione sexus, & à fortiori Moniales: item senes, cœci, claudi, laborantes podagra, alioque morbo perpetuo, quibus Tamb. addit etiam damnatos ad triremes per decennium, aut etiam quinquennium: atque hi omnes absolvi possunt per Episcopum absque ullo onere; uti etiam impuberes, quamvis hoc impedimentum sit temporale; imo absolvuntur post pubertatem, ex c. *Quamvis*, de Sent. Excom. Impedimentum temporale diuturnum est duorum saltem, vel trium mensium, juxta Pal. Marchant. & Dian. apud Gob. t. 7. num. 309. unde hoc impedimentum habent detenti in carceribus, laborantes quartana, habentes inimicitias capitales, pauperes, seu viventes ex proprio labore, qui, cum non soleant, deberent ire Romam mendicando; filii familias, & quicumque alteri subjacent, habentes curam animarum, corporum, aut rerum, ita ut timeatur damnum aliquod ex eorum absentia: denique quodcumque aliud impedimentum, quod prudentis arbitrio longam faceret moram proficiscendi Romam, saltem per duos, aut tres menses ex Pal. cit. atque hi omnes absolvi possunt per Episcopum, cum onere tamen (excipito etiam juramenta, quæ tamen Dian. p. 2. t. 16. num. 42. cum aliis probabiliter exigit tantum in absolute pro foro externo) quamprimum commode poterunt, accedendi ad Sedem Apostolicam, cessante tali impedimento, non quidem, ut denuo absolvantur, cum sint jam directe absoluti, sed ad obedientiam præstandam, accipiendumque mandatum sub pœna reincidentiae ipso facto in easdem censuras, ex cap. *Eos, qui*, de Sent. Excomm. Sed hæc obligatio, seu onus tollitur, si postea ante cessationem impedimenti lucreris Jubilæum, vel Bull. Cruc. vel adeas Legatum à latere: Dicast. & alii communiter.

Quæ dicta sunt de Episcopo. dic pariter de Vicario Capitulari; quia is succedit in jura Episcopi, excepta facultate per se ordinandi. At Vicarius Generalis Episcopi probabilius indiget speciali ejus concessione relate ad hæc; ideoque notant Quaran. Moral. Tambur. & alii, solere ab Episcopo speciali commissione committi

ei hanc facultatem generaliter, excepto casu hæresis occultæ ex Trid. cit. ad quam tamen delegari possit, quando casus occurrit, supposito quod Episcopus haberet hodie facultatem ad talem casum, ut not. Sanch. Eadem dic de Pœnitentiario Ecclesiæ Cathedralis: Tamb. c. 8. de Cas. Reserv. n. 3. Dian. p. 9. tr. 8. r. 11. & alii.

III. Prælati Regularis quoad casus Papales potest relate ad suos subditos, etiam si novitios, etiam si familiares Conventus, quidquid potest Episcopus relate ad suam Diocesim. At relate ad reliquos pœnitentes Seculares, certum est, non posse eos absolvere ab hæresi occulta, ex Prop. 4. damnata ab Alex. VII. *Prælati Regulares possunt in foro conscientie absolvere quoscunque seculares ab hæresi occulta, & ab excommunicatione propter eam incurta*: Potest tamen, posita approbatione Episcopi. uti etiam quivis alius Confessarius Regularis, vi privilegiorum Pontificiorum, absolvere etiam Seculares ab omnibus casibus reservatis Papæ etiam publicis, exceptis Bull. Cœn. & 6. intra Italiam extra urbem; quia Decretum Clem. VIII. hos tantum eis tollit: ergo quoad reliquos casus Papales manent integra eorum privilegia: Pelliz. t. 6. c. 2. q. 3. Dian. p. 3. tract. 2. r. 13. & alii. An autem absolvere adhuc possint à casibus Bull. Cœn. & à 6. intra Italiam, quando sunt occulti, dubitant Doctores: & aliqui ex Sanch. apud Dian. de Bull. Cœn. r. 28. affirmant; quia in tantum ex Decr. Clem. VIII. non possunt Regulares ab his absolvere, in quantum ibi sunt soli Papæ reservati, seu sunt mere Papales; atqui, quando sunt occulti, definiunt esse mere Papales, cum ex Trid. cit. concedantur Episcopis: ergo &c. Sed merito contradicunt alii, quia decretum loquitur indefinite, & neque hodie concessi videntur Episcopis casus occulti Bull. Cœn. juxta dicta num. 2.

In casu autem legitimi impedimenti eundi Romam, Pasq. & alii apud Dian. tr. 9. r. 51. putant, Regulares posse absolvere etiam à Casibus Bullæ Cœnæ, & 6. intra Italiam, sive sint occulti, sive publici, & eodem modo etiam ab hæresi. Ratio est, quia tunc non sunt mere Papales, sed concessi etiam Episcopis, juxta dicta num. 2. neque obstat Decr. Clem. VIII. prohibens etiam *In Casu necessitatis, vel impedimenti*, nam hæc verba fuerunt omissa in Decr. confirmativo Paul. V. an. 1617. ut not. Bordon. r. 6. n. 5. fol. 46. Unde etiam alii contra ipsam

ipsum inferunt, Regulares in casu legitimi impedimenti, vel etiam necessitatis, posse absolvere ab his directe, quia absolvunt ex vi privilegiorum tunc non revocatorum. Addunt aliqui cum Pecorarij. ex Peregr. & Merol. etiam sine onere, & à fortiori in articulo mortis; quia tunc absolvunt ex privilegio tanquam Sedis Apostolicæ Delegati: verum (quidquid sit de articulo mortis) certe id negandum in casu necessitatis juxta dicenda num. 4. & in casu impedimenti merito negant Bord. Pelliz. & alii communiter, quia tunc concessio facta Episcopis est cum onere juxta dicta num. 2. & sic solum non sunt mere Papales. In dubio facti, vel juris dicam num. 4. Possunt demum Regulares Confessarii commutare omnia vota pœnitentium (exceptis tantum quinque, scilicet ex dictis de Voto §. 4.) etiam in aliquid notabiliter minus, ex justa tamen causa. Imo etiam dispensare id est vice Dei declarare, Deo non placere, ut in his, vel illis circumstantiis votum servetur, ex privilegio Eug. IV. Bullato Monachis Benedictinis Italiæ concessio: Pelliz. t. 2. tr. 8. c. 3. fol. 522. etiam si vota sint jurata; etiam in juramentis, dummodo non cedant in præjudicium tertii, vel non sint ab eo acceptata: Pelliz. ib.

IV. Confessarii Seculares, etsi Parochi, non possunt absolvere à suprascriptis Casibus Papalibus, sive publicis, sive occultis, neque dispensare, aut commutare vota, nisi specialiter eis delegetur; cum per se privilegium non habeant. Possunt tamen absolvere à Papalibus, Primo, In dubio facti, an scilicet pœnitens incurrerit, necne Casum Papalem: Suar. Bonac. & alii contra Armil. Secundo, In dubio juris, an scilicet delictum pœnitentis sit necne comprehensum sub lege Papali; & adhibita morali diligentia adhuc perseveret dubium; quia in dubiis melior est conditio possidentis, & Confessarius approbatus est in possessione suæ jurisdictionis: Bon. & alii. Neque obstat Decr. Clemen. VIII. ann. 1610. prohibens absolutionem à Casibus *Etiam dubie* contentis in Bulla Cœnæ, &c. nam Decret. moderat. ann. 1612. id omisit, ideoque censetur revocasse: Pelliz. & alii apud Dian. p. 10. t. 14. r. 8. hinc, si propter tale dubium data sit absolutio, & postea innotescat, peccatum certo fuisse reservatum. Hurt. Sa, Portel. Gob. Dicast. & alii probabiliter dicunt, sublatam esse reservationem, & censuram, quia in eo dubio habebat etiam simplex Confessarius jurisdictionem, adeoque ab-

solvit directe, & sine onere, quæ omnia à fortiori procedunt de Confessario Regulari. Possunt etiam probabiliter Confessarii Seculares absolvere, cum onere ab omnibus Papalibus in articulo, vel periculo mortis, est excommunicatio Casui adnexa non sit deducta ad forum contentiosum, juxta dicta q. 1. c. 1. Probabiliter etiam possunt (cum onere tamen) absolvere ab omnibus Papalibus, in casu legitimi impedimenti, quo pœnitens non solum nequeat adire Romam, ejusque delegatum, sed neque ad Episcopum, ita ut impedimentum sit saltem diuturnum, juxta dicta n. 2., quia tunc etiam militat ratio, *Ne dilatione pœnitentiæ periculum imminuat animarum*; arg. cap. ult. de Pœnit. Et Semiss. Sylv. Henr. Bon. Dicast. Gran. Tann. & alii, contra Sanchez, Lug. Suar. & alios: cum onere tamen comprehendendi coram Superiore, si casus adnexam habeat excommunicationem; non quidem, ut iterum ab ea absolvatur, cum absolutio fuerit directa, sed ad præstandam obedientiam, ac recipiendum mandatum, juxta dicta n. 2. Demum id possunt in casu necessitatis communicandi, vel celebrandi, ad vitandum scilicet grave damnum, infamiam, scandalum, &c., nec sit copia habentis facultatem in reservata; tunc enim quis Confessarius potest absolvere talem pœnitentem directe à non reservatis; indirecte vero tantum à reservatis, adeoque cum onere hæc iterum confitendi habenti facultatem; nullatenus vero à censuris adnexis, quas tantum suspendit quoad effectum communicandi hic & nunc, aut celebrandi: Bon. & alii communiter. Et ratio est, quia quis Confessarius habet jurisdictionem in non reservata, & aliunde habet justam causam ejus exercendæ ob dictam necessitatem. Quod autem Trid. sess. 18. dicit, Confessarium inferiorem nihil posse circa casus reservatos, præciso articulo mortis, intelligitur tantum de absoluteione directa, non autem de indirecta in casu dictæ necessitatis, in quo proinde pœnitens debet confiteri etiam non reservata, ut valide absolvatur. Imo non obstante Trid., & Bulla Cœnæ, in casu legitimi impedimenti Confessarius inferior probabiliter absolvere potest directe; quia jus Canonicum, sicut exceptionem hanc, *Nisi in articulo mortis*, ampliavit ad legitimum impedimentum relate ad Episcopos, ita ex identitate rationis etiam ad alios Confessarios, si adiri Episcopus non possit, *Ne scilicet dilatione pœnitentiæ periculum*

culum immineat animarum; cum onere tamen comparandi ad recipiendum mandatum, juxta jam dicta n. 1.

§. II.

Quis possit absolvere à casibus Episcopalibus extra articulum, vel periculum mortis?

PRÆTER casus, quos sibi reservant Episcopi, & exponunt in tabellis, sunt etiam alii, qui Episcopo reservantur à jure, aut consuetudine: à jure quidem communi sunt quidam casus Pontificii, quorum absolutio concessa est Episcopis, juxta dicta c. antecedenti n. 2., adeoque dici debent potius hic concessi. A jure Diocesano sunt quidam casus reservati in Synodo, sed ab Episcopo non expositi in tabella. A consuetudine demum sunt homicidium, mutilatio, crimen falsi, &c., quæ communiter in omnibus Episcopatibus reservari solent; item alia ex consuetudine particulari cujusvis Diœcesis. His suppositis

I. Episcopus absolvere potest non solum ab omnibus à se reservatis, sed etiam à suo antecessore, ut patet. Imo, si Episcopus sic statueret, *Volo, ut qui tale delictum commiserit, incurrat casum, & censuram à me reservatam Papæ*: Rayn. apud Croix num. 1653. ait, adhuc posse ipsum absolvere; quia non potest à se tollere potestatem ordinariam, quam habet in casum à se reservatum. Eandem facultatem habet Vicarius Capitularis sede vacante, utpote successor Episcopi quoad jurisdictionem; non tamen Vicarius Generalis, nisi specialiter ei concedatur ab Episcopo: Barb. Meroll. & alii apud Tambur. *de Cas. Res.* c. 10. num. 10. Eandem facultatem de facto habet Pœnitentiarius Ecclesiæ Cathedralis saltem ex concessione speciali Episcopi committentis illi generaliter; imo Chapeavill. c. 4. sustinet, illum ratione officii habere hanc potestatem in omnes casus, & censuras Episcopales. Archiepiscopus vero non potest absolvere à reservatis Episcopo suffraganeo, nisi in actuali visitatione illius Diœcesis, vel in casu appellationis, si ille injuste nolit absolvere. At Legatus à latere absolvere potest à reservatis cuivis Episcopo suæ Parochiæ, exceptis censuris per sententiam particularem latis, ut limitat Gavant, apud Tamb. n. 2.

E e 4

Quæ-

Quæres, An possit Episcopus auditis tantum reservatis absolvere, & remittere pœnitentem, ut à reliquis absolvatur per alium Confessarium?

Respondeo negative; Quia esset dimidiare Confessionem, quod jure Divino non licet, nisi ratione impotentiae physicae, vel moralis, ex dictis d. 1. q. 4. c. 7. §. 1. & 2. Quare extra talem impotentiam tantum possit Episcopus, vel etiam quivis alius habens facultatem in reservata, absolvere extra sacramentaliter à censuris adnexis, & similiter tollere reservationem casuum, & sic remittere pœnitentem, ut absolvatur ab omnibus peccatis per alium Confessarium. Cæterum, si ipse sacramentaliter absolveret tantum à reservatis etiam extra casum dictae impotentiae, pœnitens in bona fide esset valide absolutus; secus, si in mala fide, quia sic & ipse peccaret: Bon. d. 5. q. 7. p. 5. §. 3.

II. Nullus alius Confessarius, sive Secularis, sive Regularis, etiam si sit Parochus, absolvere potest à casibus sive publicis, sive occultis, quos sibi reservant Episcopi, nisi ab his habeant licentiam, qualis in Synodo Neapol. conceditur Parochis absolvendi sponfos, &c., brevi contracturos, & eos, qui præcepto Paschali non satisfecerint, ex Decret. Clem. VIII. an. 1601. ejusque moderat. ann. 1612., ubi irritando vetatur, ne extra urbem intra Italiam audeant prætextu privilegiorum absolvere *A casibus, quos Ordinarii eorum sibi reservarunt vel imposterum reservabunt*: item ex Confirmatione Paul. V. an. 1617., ubi additur, ne absolvere audeant *Ab excommunicationibus, vel à casibus eisdem Ordinariis reservatis*; demum ex Innovativo Urb. VIII. an. 1628., ubi ampliando additur, *Nec intra, nec extra Italiam posse absolvere à casibus Ordinario loci reservatis*. Hinc ab Alex. VII. damnatur hæc Prop. 12.; *Mendicantes absolvere possunt à Casibus Episcopis reservatis, non obtenta ad id eorum facultate*, Putant tamen Comitol. Homob. Pelliz. Cespèd. & alii contra Bord. Flor. Viv. & alios complures, quod adhuc possit simplex Confessarius absolvere à casibus per Synodum reservatis Episcopo, si non sint ab eo expositi in tabella, etiam si neque in ea concedatur talis facultas, ut expresse conceditur in nostra Tabella Neapolitana. Ratio ipsorum est, quia, quando Episcopus eos non exponit in Tabella, censetur non curare, atque adeo tribuere generalem facultatem omnibus Confessariis absol-

ven-

vendi ab illis. Neque obstare dicunt Decret. Paul. V., Urban. VIII., & Alexand. VII.; nam hæc referri debent ad Decret. Clement. VIII., quod confirmant, innovant, & ampliant etiam extra Italiam; cum ergo ibi dicatur, *A casibus, quos Ordinarii sibi reservant, &c.*, de his etiam loquuntur reliqua decreta, non autem de aliis, quos non ipsi sibi Episcopi, sed Synodus eis reservat. Idem dicunt de casibus ex consuetudine, five Communi, five Diocesana, reservatis Episcopo nisi exponantur in Tabella. Casus vero jure communi reservatus Episcopo nullus est hodie, ut clare ostendit Suarez d. 29. Fagund. Peyrin, Cespèd. & alii contra Bordon. & alios. Quos autem retulimus cap. anteced. num. 2. non sunt reservati Episcopo, sed Papæ, & pro aliqua causa commissi sunt tantum Episcopo: si tamen eos Episcopus sibi non reservat in Tabella, absolvi possent, non quidem à quocunque Confessario, sed ab habente aliud privilegium, juxta ibidem dicta num. 3. Sunt tamen aliquæ excommunicationes jure communi reservatæ Episcopis, puta Communicantis in crimine criminoso cum excommunicato denunciato ab Episcopo, ex c. *Nuper, de Sent. Excom.* Absoluti ab excommunicatione specialiter lata ab Episcopo cum onere comparendi postea apud illum, nec illud adimplentis, ex cap. *Eos, qui, de Sent. Excom.* in 6. atque ab his (qui tamen non sunt casus, sed censuræ) solus Episcopus, qui excommunicationem tulit, vel absolvit cum dicto onere, potest absolvere; &, si sint occultæ, potest quivis alius Episcopus. ex Trid. cit. c. antecedenti n. 2., adeoque nemo alius five secularis, five Regularis, nisi ei fuerit ab Episcopo commissum. Sicuti nemo absolvere potest à censura specialiter lata ab homine, nisi is, qui tulit, vel ejus Superior, aut Successor, etiamsi, qui tulit eam, sibi expresse non reservavit, ex c. *nuper cit.* Denique, quamvis Regulares vi privilegiorum absolvere possint ab excommunicatione generaliter lata ab homine, v. g. contra complices innominatos, tamen Sacerdotes Societatis Jesu non possunt sine speciali commissione suorum Superiorum, ut habetur *In eorum Compendio: v. Absolutio.* Putant demum Pelliz. tom. 2. fol. 508. & alii, Regulares vi suorum privilegiorum adhuc posse absolvere à censuris, quas sibi reservant Episcopi, excepta excommunicatione; quia in odiosis nomine casuum non veniunt censuræ ex

Nav. c. 27. num. 262.; & Decr. Paul. V. cit. solum limitat, *Ab Excommunicationibus*: ergo possunt à reliquis Censuris, quas sibi reservant Episcopi, modo non specialiter latae ab homine. Imo addunt probabiliter alii, Regulares vi privilegiorum posse absolvere etiam ab excommunicatione, quam generaliter ferat Legatus Apostolicus soli Papæ reservatam, v. g. contra Clericos arma portantes; quia hæc non est inclusa in dicto Decret. Paul. V., quod tantum loquitur de excommunicationibus Ordinariis loci reservatis.

Dubium est, An possint aliquando extra articulum, vel periculum mortis Confessarii sive Regulares, sive Seculares, absolvere à Casibus expositis in Tabella, non petita prius facultate?

Respondeo, Possè aliquando. Primo, Si probabiliter putent, quod possint absolvere ab iis; sive quia pœnitens putabat, se peccare tantum venialiter; sive quia est dubium facti, an scilicet pœnitens eam incurrerit; sive quia est dubium juris, an scilicet delictum pœnitentis comprehendatur sub lege Episcopali reservante; sive quia reservatio delicti publicata sit post delictum jam commissum, modo reservatio sit facta generaliter, & non in particulari pro tali numero delicto jam commissio. Secundo, Probabiliter in casu legitimi impedimenti perpetui, aut diuturni, quo pœnitens adire nequeat Episcopum, ejusve delegatum; & quidem sine onere quoad casus reservationem; cum onere tamen quoad censuras adnexas, nisi vero impedimentum sit perpetuum, vel Confessarius absolvens sit privilegiatus. Putant tamen Bonac., & alii communius, quod, si talis pœnitens impeditus adire personaliter Episcopum possit per literas, aut internuncium petere facultatem ab illo, ut absolvatur, ad id teneatur, neque adeo possit aliter absolvi; quia secus omnis vis reservationis plane enervaretur, præsertim quoad Moniales, &c., nisi vero citra grave incommodum, aut longam moram non possit ea facultas obtineri, ut limitat Suarez, d. 20. f. 3. num. 9. Sed adhuc Pal. ex Sanch. & Henr. probabiliter putant, nullum teneri per literas, aut Nuncium, petere ab Episcopo talem facultatem, quia Canonones tantum obligant ad adeundum Superiorem, non autem ad faciendas alias diligentias; ideoque si quis impeditus sit adire ad longum tempus, possit absolvi. Tertio, In casu necessitatis, ratione scilicet scandali, infra-

infamiae, &c. absolvere tantum possunt indirecte à casibus reservatis Episcopo, adeoque cum onere iterum confitendi illos habenti facultatem; at nullatenus absolvere possunt à censuris adnexis, quia talis necessitas non dicitur absolute legitimum impedimentum, in quo ex dilatione pœnitentiæ sit periculum animarum: Quart. & alii communiter contra Pasqual. non recte hæc duo confundentem. Quarto, Peyrin. apud Cespèd. cap. 6. d. 143. ait, probabiliter defendi posse, quod possint Regulares certis diebus Indulgentiæ plenariæ in suis Ecclesiis absolvere à casibus Episcopalibus; quia, qui observantiam legis ad tempus ex privilegio quoad effectum suspendit, eam etiam illo tempore dicitur observare: qua ratione utitur Henr. l. 13. c. 48. n. 5. ad probandum, quod privilegia Regularium concedentia suspensionem interdicti in certis diebus non sunt revocata per Trid. *sess. 25. c. 12. de Regular.* Ad Decr. Clem. VIII. dic, quod loquitur de probabilitate generali, & sic revocat ea privilegia, quæ dictam generalem absolutionem concedebant: cum quo stat, quod possint Minimi in aliquibus diebus anni à dictis casibus absolvere: hæc Peyrin. nec improbat Cespèd. alii vero communiter negant. Quinto, Laym. l. 5. t. 6. c. 12. n. 11. ait: Si pœnitens bona fide ad Confessionem venerit, vel quia nescivit tale peccatum Superiori reservatum esse, vel, tametsi sciverit, existimavit tamen, legitime se ab inferiori Sacerdote absolvi posse cum obligatione postea tempore opportuniore se præsentandi Prælato, in hoc casu arbitrator, plerumque absolutionem cum onere dari posse; modo pœnitens præter reservatum aliquid peccatum absolutioni subjiciat. Ratio est, quia aliqualis necessitas urget; siquidem pœnitens ægro animo discederet absque absolutione, cum ex parte bene dispositus sit. Excipe, nisi excommunicatio adnexa sit: de qua re Rich. in 4. d. 18. a. 9. q. 4. Hactenus Laym. Sexto, Si pœnitens afferat calum reservatum in alia Diœcesi, non autem in hac, ubi sit confessio, absolvi potest à quovis istius Diœcesis Confessario; quia absolvitur juxta leges hujus loci: Doctores communiter, præsertim ex Constitutione Clem. X. *Superna*; quæ tamen limitat, nisi Confessarius noverit, illum *In fraudem reservationis alienam Diœcesim pro absolutione obtinenda migrasse*; Quæ tamen fraus intelligitur à nonnullis Doctoribus, cum illud delictum est deductum aliquo pacto ad forum

con-

contentiosum illius Episcopi: si autem sit occultum, non censetur fraus mala; utitur enim jure suo volens se reponere in gratia, ubi existit: Tamb. At, si poenitens cum casu reservato incurso in alia Dioecesi accedat ad hanc, ubi est etiam reservatus, non potest hic absolvi à quovis Confessario, ex ead. Const. & ratio est, quia consuetudo ex tacito consensu illius Ordinarii dat huius Confessario jurisdictionem absolvendi talem peregrinum juxta leges hujus Ordinarii reservantis eundem casum. Reliqua de peregrinis, & Vagis vide dicta c. 2. quæst. 4.

§. III.

Quis absolvere possit Poenitentem Regularem à reservatis?

I. **R**EGULARES absolvi possunt à reservatis Papalibus per Legatum à Latere, qui est Judex ordinarius etiam Regularium exemptorum; ideoque hic etiam sine licentia Superioris Regularis potest eos absolvere etiam à reservatis in eorum Ordine: item potest hanc facultatem delegare aliis, ut eos absolvant etiam extra suam Provinciam, & etiam eo amoto ab officio, modo facultas obtenta sit intra ejus Provinciam, & perseverante Officio: Pelliz tr. 8. c. 1. n. 7. 8. fol. 454. ex Nald. Molfes. Coriolan. & aliis. Idem est de Summo Poenitentiario Papæ, qui est etiam supremus Ordinarius Regularium: non sic vero de Episcopo, qui nequit absolvere Religiosos exemptos, nisi de licentia eorum Superiorum, & à casibus tantum, à quibus ipsi Superiores possunt absolvere: Sanchez l. 4. Decal. c. 39. num. 32. potest tamen etiam sine hac licentia absolvere à Censura Religiosum exemptum, qui percussit Clericum Secularem, ex c. Religioso, de Sent. Excom. in 6.

II. Regulares absolvi possunt per suum Superiorem localem ab omnibus reservatis in suo ordine: à Papalibus autem, quantum potest Episcopus relate ad suos subditos, juxta dicta c. 5. n. 2. excepta tamen percussione jam dicta Clerici secularis, quæ tantum ab Episcopo absolvitur; & percussione Religiosi alterius Ordinis, in quo casu requiritur præsentia, vel consensus Superioris Religiosi percussi, ex c. Cum illorum, de Sent. Excom. Potest item Superior Regularis absolvere suos Novitios

vitios à reservatis Episcopo, quos etiam ante ingressum commiserint, & à Papalibus, quantum potest Episcopus, & à reservatis in ordine (quos incurri etiam à Novitiis Societatis Jesu, docet Mangionius in MS. de *Jur. Societ.* licet non in aliis Religionibus teste Dian. p. 3. t. 2. r. 110.) Similiter absolvere potest existentes in Novitiatu veluti in prima probatione, licet nondum indutos veste Religionis: Peregr. Vecch. Afcan. Tambur. de *Jure Abbatibus* t. 2. d. 13. q. 15. n. 29. Similiter absolvere potest volentes ingredi Religionem, petendo admitti amore ingrediendi quamprimum; ita tamen ut, si parati non sint mox ingredi, & peractis experimentis vota emittere, reincidant in censuras, sententias, & pœnas: Vecch. Tambur. & alii. Similiter absolvere potest seculares familiares Monasterii, dummodo sint quasi de familia, & continui commensales, ex cit. Constit. Clem. X. Peyr & alii. Similiter demum absolvere potest alumnos degentes in suo Monasterio, velut in Seminario: Bord. apud Pelliz t. 8. c. 3. n. 57. dummodo locus, in quo degunt alumni, & convictores, sit Regularium, & non econtra, ut bene limitat Lugo. *In Resp. Moral.* Verum, si quis dictorum pœnitentium, vel sit secularis, vel Novitius, vel etiam Professus, ante ingressum in Religionem fuit nominatim excommunicatus ab Episcopo, ab hoc tantum absolvi debet; quia privilegia Regularium non possunt lædere jurisdictionem contentiosam Judicis: Bordon. r. 3. q. 7.

III. Superior Regularis dictam suam facultatem potest delegare aliis Sacerdotibus, tum intra, tum extra Religionem. Hoc ipso autem, quod deputat Confessarium suorum subditorum, non censetur ei delegare facultatem ad reservata in Ordine; & in Societate Jesu neque ad Papalia, ut addunt Tambur. & alii contra Quintanad. Imo neque in Societate, cum bis in anno in renovatione votorum deputantur plures Confessarii, censetur his concessa facultas ad reservata, teste Mangionio in MS. de *Jur. Soc.* Imo, quamvis possit Superior concedere facultatem absolvendi suos subditos à reservatis, tamen in Societate expresse cautum est, ut, si ipse Superior incidat in reservatum, non possit ipse concedere hanc facultatem pro se, sed ex Congr. Generali 8. c. 6. n. 8. designatur à Provinciali Confessarius domus pro Superiore locali, & à Generali solius pro Provinciali.

Superior

Superior localis absolute loquendo non tenetur dictam suam facultatem concedere generaliter Confessario domus, aut subdito pœnitenti, quia fere semper intra domum ipse existit, à quo peti possit. Potest tamen eam concedere etiam generaliter; quia, quamvis Decr. Clem. VIII. cit. c. 3. §. 1. dicat, *Quando casus occurrit*, non addit clausulam negativam, ut non possit generaliter committere: Tamb. *de Cas. Reser.* c. 9. §. 2. n. 26. imo quandoque, inquit Quintanad. apud eundem, expedit, ut ita committatur, si nimirum ipse sit occupatus, vel ire debeat extra urbem, vel sint pauci subditi, vel pro aliquibus magnis festis anni, &c. Magister autem Novitiorum habet hanc facultatem relate ad illos, etiam si non sit Superior, uti etiam Instructor in Societate relate ad peragentes tertium annum. Si autem Confessarius Regularium petat à Superiore facultatem absolvendi aliquem subditum ab aliquo reservato, & Superior neget absque causa, potest pro ea vice talis Confessarius eum absolvere (quod aliqui cum Tambur. extendunt eam ad Sacerdotem Monasterii non Confessarium) secus vero, si Superior rationabiliter neget, eo quod damnum proximo, aut Religioni, vel ipsi pœnitenti ex tali absolutione timeatur: Doctores communiter ex cit. Decr. Clem. VIII. & Urban. VIII. Cæterum non licet Superiori confessiones subditorum Regularium audire, nisi sponte, & proprio motu id ab eo petierint, aut nisi quando reservatum admiserint; ideoque in singulis domibus deputet duos, tres, aut plures Confessarios, pro subditorum majori, vel minori numero, ut additur in eod. Decr. Clem. VIII. Si ergo in domibus non designentur duo Confessarii, aut plures, ubi major est numerus subditorum, Mendo d. 24. a. c. 5. putat. reservationem pro eo tempore videri impeditam, seu suspensam. In Residentiis, Missionibusque fixis, in quibus è nostris pauci morantur, jus idem habent earum Superiores, ac Rectores Collegiorum, integra tamen illis subditis manente concessione Congr. VIII. Decr. 25. pro parvis domibus, qua scilicet pœnitens, si non vult petere facultatem à Superiore, absolvi possit à reservatis per Confessarium ordinarium cum onere se præsentandi postea Provinciali, si brevi sit in ejus domum discessurus; item, si Superior ex Urbe abierit, Vicepræpositus, vel Vicereceptor ab eo dictus, habet facultatem absolvendi à reservatis, qualem habet ipse Superior. Quod

Quod si nullum suo loco substituerit, etiam si per unum, integrum tamen diem, sit tunc absens, nec consuli possit; is, qui Minister est, & domui tunc præest, facultatem habet tunc absolvendi, & etiam delegandi. Denique, ut omnes eximantur scrupuli, cum Confessarius bona fide dubitat, an mortale sit, quod proponitur, etiam si ex genere suo reservatum sit, potest absolvere, licet ejusmodi dubitatio ex ignorantia procedat; sed neque postea, si animadverterit manifeste fuisse mortale, repetenda erit confessio; bona liquidem, & vera fuit absolutio: hætenus ex Ordin. General. c. 6. ubi etiam c. 5. additur, Clem. VIII. vivæ vocis oraculo dispensasse cum Societate Jesu, & concessisse, ut Magistri Novitiorum possint eorum confessiones audire; ut non teneatur Superior deputare duos, vel plures, quibus reservatorum absolutio committatur, quando casus occurrit; ut ne iudicium talis commissionis relinquatur Confessario; sed interdum Superiori pro ratione sui officii, in quibus casibus constet, & discreta charitas doceat esse denegandam.

Denique Religiosus iter faciens (præsertim si sit Societatis Jesu) absolvi potest à reservatis per Sacerdotem socium sui itineris; & si is desit, per quemcunque alium Sacerdotem: quod si ad aliquem Societatis locum devenerit, absolvi debet per Confessarium ordinarium illius loci; aut, si is haberi non possit, per quemlibet Societatis approbatum; aut, si is quoque desit, per quemlibet externum: & in omnibus his circumstantiis cum onere, ut se postmodum sistat suo Superiori, ad quem est iturus, vel rediturus, ex Ordin. Gen. c. 6. nec mirum est, inquit Tambur. ex Lugo, illum obligari bis confiteri illa reservata, jam directe absoluta; nam seipsum ad id obligat, quia supponitur voluntarie prima vice confiteri: si autem adsit necessitas communicandi, vel celebrandi, ratione scandali, infamiae, præcepti, &c. absolvitur tantum indirecte, ita ut debeat deinde directe absolvi, licet possit tunc tantum conteri, & communicare, aut celebrare. At, si spatio saltem unius mensis sit hospes in aliquo Collegio moraturus, si eo tempore incidat in reservatum, poterit, & debet absolvi à Superiore illius loci, vel de ejus licentia absque ullo onere, ex cit. Ordin. Si autem in eo Collegio secum habeat hospitem etiam suum

Supe-

Superiorem, poterit etiam hic, si velit, eum audire, & absolvere: Quintanad. in MS. v. *Confess.*

Extant duo privilegia Fr. Minorum de Observantia apud Rodr. & Suar. t. 4. de *Relig.* Primum est, ut semel in vita eligere possint Confessarium de Ordine, quo absolvantur ab omnibus omnino reservatis, & censuris, & dispensentur in irregularitate, excepta ex homicidio, vel mutilatione voluntaria. Secundum est, ut in articulo mortis ab eo absolvi possint ab omnibus omnino sine ullo onere, & quidem toties, quoties sunt in eo articulo, ut addit Suar. loc. v. Rodr, tom. 1. q. 6. a. 6. pag. 364. idipsum asserentem de Novitiis, & Familiaribus Conventus. An autem hæc privilegia sint bullata, ignorat Pelliz. t. 8. c. 2. n. 79.

§. IV.

Quomodo intelligendæ sint concessiones absolvendi à reservatis?

AD absolvendum à reservatis extra casus supra enumeratos requiritur licentia specialis, & expressa, ex cap. 2. de *Pœnit. & Remis. in 6.* quia, cum Superior sibi specialiter reservet tales casus atrociores, non videtur verisimile velle concedere aliis facultatem, nisi per expressam, & specialem licentiam, seu delegationem: quamvis ergo simplex Sacerdos absolvens pœnitentem, præsentem, & non contradicentem Episcopo, valide absolvat ex licentia tacita illius; non tamen, si absolvat à reservatis, quia tunc Superior tacite approbat, ut solet alios authentice approbare, tantum quoad non reservata: Averf. q. 17. f. 7.

Quæres primo, An petere talem licentiam pro reservatione sit onus pœnitentis, an Confessarii?

Respondeo, per se loquendo, esse onus pœnitentis, quia ad ipsum delinquentem pertinet eam difficultatem pati ad eundem Superiorem ad impetrandam licentiam. Hinc Trid. *sess. 14. c. 7.* monens Confessarios ait, *Il unum pœnitentibus persuadere nitantur, ut ad Superiorem & legitimos Judices pro beneficio absolutionis accedant.* Cæterum, si pœnitenti sit valde difficile adire Superiorem, vel dictam licentiam impetrare, & simul periculum sit, ut potius perseveret in statu mortalis in grave dam-

damnum animæ, charitas obligat Confessarium ad obviandum ejus damno spirituali, quoties fieri id potest absque gravi incommodo: Pelliz. t. 8. c. 3. n. 26. & alii. Addit Quart. Confessarium, si rogatus à pœnitente petiit, & obtinuit licentiam, teneri postea illum absolvere, quia, quando causa fuit deducta in judicium apud ipsum, tenetur eam complere, posita dicta facultate; quamvis enim hæc sit privilegium, tamen res non est integra; ideoque tenetur eo uti in favorem pœnitentis.

Si autem petita sit licentia, & non obtenta non potest eum absolvere, etiam si injuste sit negata: Doctores communiter contra Henr. Rodr. & alios apud Avers. & Dian. p. 2. t. 4. r. 29. & colligitur ex Prop. 13. damnata ab Alex. VII. juxta dicta q. 1. c. 3. §. 2. quamvis quoad pœnitentes Regulares benignius procedatur ex speciali Decr. Clem. & Urb. VIII. juxta dicta cap. antec. Cœterum, quamvis Superior, per se loquendo, non teneatur concedere talem licentiam, ut colligitur ex natura ipsa reservationis, qua Superior ad se avocat sententiam super reservatis, communiter tamen non denegat, nisi in casu aliquo atrociori, ut sic territi pœnitentes efficacius proponant ab eo abstinere: imo aliquando tenetur Superior concedere, quoties scilicet denegatio vergeret in grave damnum pœnitentis, qui actus in desperationem plura peccata committeret, v. g. si quis non haberet animum accedendi ad Superiorem, & prænimia repugnantia, aut verecundia mallet omittere confessionem, & perseverare in peccatis, quam confiteri Superiori, & à fortiori, si esset periculum infamiæ, scandali, &c. tunc enim Superior tenetur ex officio, adeoque ex justitia dare licentiam, vel Confessario pœniti, vel alteri magis idoneo: Suarez d. 3. s. 4. & alii.

Quæres secundo, An Pœnitentiarius, vel alius habens à Superiore facultatem delegatam absolvendi à reservatis, possit eam alteri Confessario subdelegare?

Respondeo: Primo, Non posse concedere generaliter: Secundo, Possit in casu particulari occurrente pro ea vice: Doctores communiter cum Sanchez l. 3. *Matrim.* d. 31. vel etiam occursuro intra aliquot dies, ut addit Pelliz. t. 8. c. 3. s. 2. dub. 2. n. 134. Patet primum, quia ex *L. fin. ff. de Off.* delegatus non potest subdelegare, hoc est facultem sibi delegatam alteri simpliciter

R. P. Nicol. Mazzotta Theol. Mor. Tom. III. Ff con-

concedere; nisi forte sit delegatus Principis, ex cap. fin. *de Off. delegat.* qualis in casu esset Summus Pœnitentiarius Papæ, vel Legatus à latere. Patet secundum, quia ex *L. 1. ff. Quis, & à quo*, delegatus ad universalitatem causarum reputatur, quasi Ordinarius: ergo potest saltem unam, vel alteram causam subdelegare in casu particulari hic & nunc occurrente, aut intra aliquot dies occursuro; & hanc potestatem non posse limitari à principali delegante, ait Pelliz. eo quod fit à jure. Imo, etiam si habeas delegatam facultatem *Per teipsum tantum* absolvendi, adhuc putant aliqui ap. Crox n. 1687. te posse ab alio per te subdelegando absolvi; quia non debes esse deterioris conditionis, quam alii, quod certum est de Episcopis ex decl. S. Congr. sed quoad alios id negat Averf. quia, dum dicitur *Præcipuum*, negatur potestas subdelegandi. Dicitur autem delegatus ad universalitatem causarum is, cui aliquod saltem genus causarum committitur sub uno nomine colectivo, quamvis non sit genus generalissimum, ut si ei detur facultas absolvendi à reservatis pro tali festo, vel à reservatis in tali loco, vel à reservatis absque censura, vel generaliter à tali casu; is enim potest ad casus particulares hic & nunc occurrentes dare facultatem simplici Confessario approbata, ut absolvat pro eo festo, pro eo loco, &c. & sic, quoties pro eo festo, pro eo loco, &c. petatur. Cæterum subdelegatus non potest alteri subdelegare, quia nullatenus est ad universalitatem causarum, ut patet.

Quæres tertio, Quomodo intelligendæ sint licentiæ limitatæ absolvendi à reservatis?

Respondeo, Si licentia sit limitata quoad certum tempus, puta pro tali festo, durat per totam octavam, si festum octavam habeat; quia tota octava reputatur idem dies cum festo, & pro toto hoc tempore militat finis concessionis, cum fideles toto eo tempore soleant accedere ad solemnitatem: Pelliz. t. 8. c. 3. s. 2. sub. 2. num. 136. ubi addit, talem concessionem incipere etiam prodesse à puncto temporis, quo data est; & si festum sit ex solemnioribus, puta Nativitatis, Resurrectionis, Pentecostes, Assumptionis, probabiliter prodesse etiam per octo dies ante, idque ex rationabili interpretativa voluntate concedentis spectato concessionis fine, & concursu populi, &c. Si autem licentia dicat, ut hic pœnitens absolvatur à reservatis, potest

potest per eam absolvi etiam post plures annos, & probabiliter mortuo etiam concedente, siue ea data sit Confessario, siue pœnitenti; quia est gratia facta, juxta dicta q. 1. c. 2. §. 2. Si autem pœnitens, antequam dicta licentia mandetur executioni, iterum incidat in reservatum, Lug. Dicast. Gob. Bon. & alii apud Dian. p. 4. t. 4. r. 109., & Averf. q. 17. f. 7. dicunt, etiam se extendere ad illum, nisi expresse limitetur ad præterita; quia mens concedentis est, ut consulatur saluti pœnitentis, & per absolutionem liberetur integre à peccatis. Si Confessarius obtinuit licentiam pro determinata persona, Moronus, & Pelliz. putant, posse ea uti pro alia loco illius, quia idem est finis concedentis, & gratia late interpretanda; nisi vero aliunde præsumatur mens concedentis hunc alium excludere. Si vero obtinuit licentiam pro una persona innominata, Pelliz. Averf. Dian. & alii putant, posse passive uti pro se, nisi moraliter constet, Superiorem intendisse ei solam activam potestatem, ut addit Lug.

Quæres quarto, Quomodo intelligendæ sint licentiæ illimitatæ absolvendi à reservatis?

Respondeo primo: Si licentia dicat, *Ab omnibus reservatis Sedi Apostolicæ*, non comprehenduntur casus Bull. Cœn., quia indigent speciali mentione, utpote strictissime reservati; uti nec in concessione omnium casuum Bull. Cœn. comprehenditur hæresis, nisi exprimat, utpote etiam indigens specialissima mentione: Doctores communiter contra Tann. apud Croix num. 1616. Putant tamen Suar. Vasq. Laym. Henr., & alii, in dicta licentia comprehendi etiam casus Episcopales; quia, quos sibi reservant Episcopi, reservantur etiam Sedi Apostolicæ, à qua scilicet absolvi etiam possunt: sed omnino negandum est cum Veg. Rodr. Bonac. aliis præsertim post Constit. cit. Clem. X. ubi loquens de Regularibus expresse ait, *Habentes facultatem absolvendi ab omnibus casibus Sedi Apostolicæ reservatis: non ideo à casibus reservatis Episcopo posse absolvere*: ergo pariter dicendum de aliis concessionibus absolvendi à reservatis Sedi Apostolicæ.

Respondeo secundo: Si licentia dicat; *Ab omnibus casibus reservatis Episcopo*, non comprehenduntur casus, quos Episcopus non vult concedere, nisi nominatim

exprimantur, qualis est in hac Diœcesi collocutio cum Monialibus de obscœnis. Probabiliter tamen putant Suar. d. 7. de Censur. l. 4. n. 3. & alii, in dicta licentia comprehendi etiam casus Episcopales, quibus est adnexa excommunicatio, aliave censura, quia ex recepto more loquendi nomine casuum reservatorum veniunt etiam, qui adnexam habent censuram: &, ut addit Pelliz. ex Nav., in favorabilibus (non tamen in odiosis) censura est casus; sed probabilius negant Sanch. Bon. & alii; quia sunt multi casus Episcopales, quibus non est adnexa censura, ut patet in eorum tabellis: ergo de his tantum videtur loqui dicta licentia.

Quæres quinto, Quomodo intelligenda sit Bulla Jubilæi, præsertim quoad facultatem absolvendi à reservatis?

Respondeo, Solere in ea concedi omnibus Confessariis approbatis ab Ordinario amplam facultatem absolvendi pro ea vice tantum quoscunque à casibus, & censuris ordinariis locorum, & Sedi Apostolicæ, etiam in Bul. Cœn. reservatis; satisfacta tamen parte: item commutandi omnia vota, exceptis votis Religionis, & Castitatis.

Dicitur primo, *Absolvendi*, & quidem pro utroque foro, dummodo confitet, pœnitentem tempore Jubilæi esse absolutum: sed dubium est, an absolutio à censuris dari tunc possit extra confessionem Sacramentalem, cum verba Jubilæi plerumque dicant, *Auditis Confessionibus, &c.*; probabilius tamen ex Sanch. l. 8. Matr. d. 34. n. 29. videtur posse, quia hæc verba non ponuntur cum particula aliqua denotante conditionem, qualis est, *Si, Dummodo, &c.*, sed tanquam modus ad finem lucrandi Jubilæum. Similiter commutatio votorum, & operum injunctorum, ac temporum pro impeditis fieri potest extra confessionem: Croix num. 1460.

Dicitur secundo, *Pro ea vice tantum*, hoc est durante Jubilæo, & quidem toties quoties pro eo tempore, præsertim ea septimana, qua peraguntur opera injuncta: imo, si prima septimana lucratus sis Jubilæum, & in secunda incidas in reservatum, adhuc poteris tunc absolvi, etiamsi opera præscripta non repetas. Bonac. Pal., & alii contra Navar. Dian., & alios. Item, si rite confessus tempore Jubilæi omiseris

ris inculpabiliter reservatum, aut censuram, five ex oblivione, five ex justa causa silentio presteris, utrumque sublatum est, quia Confessarius absolvit, quantum potuit; quare, si post Jubilæum recorderis, poteris peccatum oblitum subicere cuivis Confessario, juxta dicta c. 5.; imò Lug. apud Croix addit, etiam si confessio fuerit sacrilega, modo adfuerit intentio bene postea confitendi: sed hoc communiter videtur esse contra mentem Pontificis; bene tamen, si fuerit invalida inculpabiliter: Dicast. & alii. Item, si justa ex causa prorogatum sit tibi Jubilæum, frui poteris dictis licentiis, quousque durat prorogatio; quod, si interea incidis in reservatum, Lug. Gobat. & alii negant, posse ab hoc absolvi: quia jurisdictio prorogatur tantum respectu ad reservata existentia tempore Jubilæi communis; probabiliter tamen etiam affirmant Boss. Faust. Dian., & alii, quia prorogatio Jubilæi conceditur, ut possis illud lucrari, & secundum hanc sententiam possent tunc etiam commutari vota post illud tempus emissa. Item, si oblitus mortalium impleveris reliqua opera injuncta tempore Jubilæi absque confessione, & postea recorderis reservatorum, Sanch. Lug. & alii probabiliter putant, posse absolvi à quovis Confessario; quia probabile est, lucrari tunc Jubilæum.

Dicitur tertio, *A casibus, & censuris, &c.* Per casus Sedi Apostolicæ reservatos, Sayr. Cord. Fagun. Regin. Gob. & alii intelligunt tempore Jubilæi etiam hæresim, & ita declaratum testatur Filliuc., sed probabilius negant Suar. Vasq. Pal. Avil. Bonac., & alii, quia hæresis ex dictis indiget specialissima mentione, & adest Declar. S. Congreg. sub Alexand. VII. an. 1656. apud Tambur. *in Op. post.* Item per casus Sedi Apostolicæ reservatos, Suar. & alii intelligunt tempore Jubilæi etiam reservatos Episcopo, etiam si de his in Bulla non fiat mentio; sed probabilius videtur oppositum, juxta dicta quæsit. 4. Per censuras autem intellige eas, quæ per se impediunt Sacramenta pœnitentiæ, & communionis, qualis est omnis excommunicatio etiam publica, & vitanda: item interdictum personale speciale; non autem interdictum locale, aut personale generale; neque suspensio, ut addit Averl. l. 7, contra alios; neque irregularitas, ut docent communiter contra Bann. Medin. aliosque Thomistas putantes,

irregularitatem ex delicto habere vim censuræ. Ad-
dit Avila, quod, si excommunicatio sit denunciata, vel
deducta ad forum contentiosum, satius sit, ut pœnitens
remittatur ad Judicem.

Dicitur quarto, *Quoscunque, cujuscunque sint Diœcesis,
modo confiteantur Confessario approbato ab Ordinario
loci.* An autem possint tunc Regulares, & Moniales
absolvi sine licentia sui Superioris à quovis Confessario,
sive Regulari, sive Seculari, modo approbatus sit ab
Ordinario loci, hoc est ab Episcopo, dictum est q. 1. c. 3.
§. 4. An autem approbatus tantum pro viris possit tunc
absolvere etiam mulieres, negant Doctores communiter
cum Suar. d. 28. f. 7., quia scilicet non habet approba-
tionem relate ad illas; quamvis Fagund. & alii apud
Dian. p. 1. t. II. r. 9. putent, quod, si restrictio approba-
tionis ad solos viros sit solum ratione ætatis, non vero
idoneitatis, possit etiam à mulieribus eligi. Similiter
approbatus limitate ad certum locum, tempus, aut per-
sonas, non est universim eligibilis vi Jubilæi: Doctores
communiter cum Filliuc. Gob. Bossi. & aliis contra alios
apud Dian. cit. Denique nota ex Sanch. Gob. & aliis,
quod Pœnitens vi Jubilæi rite eligens Confessarium ap-
probatum, etiamsi non Parochum, cum obligat sub mor-
tali ad audiendam suam confessionem, &c., quia habet
à Papa jus eligendi.

Dicitur quinto, *Satisfacta tamen parte.* si qua scilicet
fuerit ab eo læsa. Quod si non possit, sufficit jura-
mentum, vel juxta Navarr. Henr. & Dian. propositum
satisfaciendi, cum commode poterit, & nomine par-
tis, non venit hic Judex, vel Ecclesia, cui fuit contumax,
nisi forte sit etiam læsa: Avil. & alii. Si autem
possit satisfacere, & accedit tantum cum Proposito sta-
tim satisfaciendi, Suar. & alii communiter dicunt, in-
valide absolvi; quamvis Sanch. & alii probabiliter pu-
tent, valide quidem, quamvis illicite, quia talis con-
ditio, cum non sit expresse irritans, censetur tantum
prohibens.

Dicitur sexto, *Commutandi vota, &c.* Commutari
ergo possunt, ex justa tamen causa, etiam in aliquod
minus, vota etiam jurata; imo etiam juramenta, mo-
do non fiat in damnum tertii, Suar. Sanch. & alii
communiter contra Bonac. Lessi. & alios: exceptis
tantum votis Castitatis, & Religionis, si tamen sint
vota perfecta, & ex amore virtutis emissa, ut limitant
Pal.

Pal. & alii: quare hæc etiam commutari possunt, si sint vota pœnalia; vel sint conditionalia, etiamsi purificata sit conditio; vel sint alternativa cum alia materia, etiamsi hæc evaserit impossibilis; vel sint elicitæ ex metu, sive ab intrinseco, sive ab extrinseco, sive injuste incussio, etiam levi; vel emissa ab impubere; vel sub obligatione levi; vel ad tempus; vel si fuerint plura vota partialia pertinentia ad castitatem; vel demum si sint mera jura-menta servandi Castitatem, ingrediendi Religionem, &c. Ita probabiliter Pal. Sanch. & alii contra alios. Illud nota, ut valide fruatur dictis facultatibus vi Jubilæi requiri, ut accedat ad Confessarium cum animo lucrandi Jubilæum, quia ad hunc finem conceduntur à Pontifice: Doctores communiter. Si autem postea mutata voluntatem, & nolis prosequi opera injuncta, valida fuit absolutio à reservatis, censuris, commutatio votorum, &c. Suarez, Sanchez, & alii communiter; etsi aliqui contra alios addant, peccare tunc contra finem Pontificis.

Quæres sexto, Quomodo intelligatur Bulla Cruciatæ, præsertim quoad facultatem absolvendi à reservatis?

Respondeo, Bullam Cruciatæ alicubi publicari, & sumi singulis annis; ideoque durat per annum, & in novæ Bullæ publicatione expirat prior. Intra annum ubicunque sit Bulla cruciatæ potest pro foro conscientiæ, & satisfacta parte per quemcunque Confessarium approbatum ab Ordinario loci absolvi toties quoties ab omnibus casibus, & censuris Episcopalibus etiam publicis (illicite tamen, si sit deductus ad forum contentiosum lite juste pendente, vel si nominatim sit denunciatus) A Papalibus vero, si sint publici, semel in vita, & semel in morte intra illum annum; si sint occulti, toties quoties intra illum annum (excepta semper hæresi, quæ nec occulta absolvi potest) Eadem die, si pœnitens renovat Bullam anno sequenti: v. Tamb. c. 5.

Quæres septimo, Quid agendum sit Confessario dubitanti, utrum habeat facultatem in reservata?

Respondeo cum distinctione: Si enim dubium sit positivum, ita ut probabiliter putet, se habere facultatem in aliquod reservatum, vel eam nondum expirasse, potest valide, & licite absolvere; quia nititur opinioni probabili, & sic defectum jurisdictionis, si esset, suppleret Ecclesia: similiter: qui à Papa habent facultatem in reservata, probabiliter absolvere possunt ab illis etiam

tempore Jubilæi anni sancti; quia hæc opinio, quamvis non sit certa, tamen communiter recepta est à sapientibus, adeoque, etiamsi esset falsa, est error communis cum titulo colorato putativo, nempe privilegio Papæ, & approbatione Ordinarii: Lug. d. 13. à n. 114. Carden. Croix n. 1690. Si vero dubium sit negativum; tunc, si dubites, an licentia olim concessa nunc exspiraverit, adhuc potest absolvere, quia in tali dubio possidet licentia jam certo habita; contra vero non potes, si dubites, an olim habueris licentiam, an sit expedita, &c. quia possessio frat pro reservatione: Bon. & alii. Hinc, si licentia absolvendi à reservatis sit ad certum tempus, puta ad mensem, potes ea uti etiam die sequenti immediate post mensem; quia probabile est posse, secundum Pelliz t. 6. c. 2. n. 130. ex eo quod dies termini non computatur in terminum; quamvis Tamb. putet oppositum, eo quod licentia æquiparatur donationi, in qua dies termini computatur in terminum. Si autem licentia data simul sit ad audiendas confessiones, & ad reservata per mensem, & post mensem prorogetur licentia ad audiendas confessiones, non potes postea absolvere à reservatis, quia non intelligitur de novo concessa, seu prorogata facultas in reservata, nisi de novo exprimat: Bordon, Tambur. & alii.

Reliqua pro intelligendis clausulis licentiarum dicta sunt de Legibus tom. 1. tr. 1. d. 4.

APPEN-